

Vad händer egentligen på enhetstiden i årskurs 9?

Det mesta! Enhetstiden har fått tid från de andra ämnena för att öka möjligheterna att arbeta tematiskt, ämnesövergripande och över klassgränserna. Alla elever i årskursen har enhetstid samtidigt, och fem lärare är schemalagda på denna tid. Ibland ägnas tiden åt att fördjupa arbetet kopplat till ett eller flera arbetsområden i skolans olika ordinarie ämnen. Andra gånger arbetar vi med värdegrund, normer och etik. Emellanåt används tiden till praktiska saker som behöver göras någon gång, men som det kan vara svårt att hitta tid för. Exempel på det sistnämnda är när eleverna skriver i omdömen inför utvecklingssamtalen eller när vårshows föreställningar ska förberedas.

Så vad har hänt, och vad kommer att hända på enhetstiden under det här läsåret i årskurs 9?

Värdegrundsarbete

I höstas så inledde vi terminen med värdegrundsarbete. Vi såg filmen "Mean Creek", där en tragedi utspelas, och bilden av den hänsynslöse mobbaren allt eftersom nyanseras. Det ledde in till vidare samtal om mobbing och grupstryck. Frågan vilken roll omgivningen spelar när mobbing förekommer diskuterades. Grupptrucksdelen utvecklade vi sedan med hjälp av material ifrån Levande historias hemsida. Vi pratade om vad begrepp som "åskådarrollen", "åskådareffekten", "Walk on by-syndrom" och "ansvarströskel" står för.

Omdömen inför utvecklingssamtal

De kommande två enhetstiderna fick eleverna först skriva omdömen om sig själva i de olika ämnena inför utvecklingssamtalen, och sedan sätta ihop sina visningsportfolios på.

Minoritetsgrupper i Sverige

Det som hände därefter under enhetstid var några veckor där eleverna i grupper fick arbeta med svenska nationella minoriteter (du kan dem redan säkert, och det är ju sverigefinnar, romer, judar, samer och tornedalingar), något de sedan redovisade för sina klasskamrater. Detta arbetsområde var kopplat till arbetsområdet "Mänskliga rättigheter" i samhällskunskapen.

Miljöproblematik - mat

Nästa inslag på enhetstiden var även det kopplat till ett SO-ämne – geografi den här gången. Vi såg ännu mer film! Det var dokumentären "Cowspiracy", som handlar om ett kanske lite mindre känt bidrag från mänskligheten till den globala uppvärmningen. I den fick eleverna bland annat veta hur vårt köttätande faktiskt leder till att regnskogar skövlas för att ordna betesmark till korna, och att denna betesmark ibland används till att odla sådant som skulle kunna förse en betydligt större mängd människor med mat på jorden om de fick äta de baljväxter och sädeslag direkt istället för att dessa ska passera genom kornas matsmältningssystem för att skapa kött. Om köttproduktionen verkligen medför så allvarliga konsekvenser för den globala uppvärmningen som påstås i filmen eller ej ska vi låta vara osagt, eftersom olika forskning står mot varandra, men helt klart är att de växthusgaser som släpps ut har en stor negativ klimatpåverkan. I anslutning till detta arbetsområde på enhetstiden så fick eleverna även göra en hemläxa och skriva upp hur ofta de äter kött under en vecka. Detta skulle redovisas anonymt och ligga till grund för en diskussion om matvanor och livsstil. Detta var inte ett värderande inslag, men däremot ett belysande sådant.

Astronomi

Efter filmen och diskussionen kring "Kornas konspiration" så använde vi enhetstiden till att fördjupa ett arbetsområde inom fysiken: astronomi. Vi såg film igen! Den här gången var det en dokumentär om rymden som hette "Allt och ingenting i universum: hela kosmos!" Den beskrev hur människans syn på universum och vad vi faktiskt vet om rymden har förändrats under de senaste 500 åren. Efter

att ha sett filmen fick eleverna sedan arbeta med begrepp som hör rymden till under en lektion, fundera kring vetenskapliga teorier om hur universum och liv skapats kontra uppfattningen i olika skapelseberättelser under en lektion, och under två lektioner arbetat med frågor på olika kunskapsnivåer som direkt varit kopplade till filmen. Detta gör vi fram till och med vecka 7...

Vårshow

... och vecka 7 kommer vi att ha dubbel enhetstid! Orsaken till detta är att manusgruppen – bestående av 10 frivilliga kreatörer från våra tre nior – kommer att presentera ett mer eller mindre färdigt vårshowsmanus nästa tisdag eftermiddag! Manusgruppen har arbetat under vägledning av Karen Monie från Gottsunda Dans och Teater på enhetstiden ända sedan vecka 45, veckan efter höstlovet. I anslutning till att vårshowsmanuset presenterats kommer eleverna att få en valblankett i handen, där de kommer att få välja på vilket sätt de ska vara med i vårshowen. Vi vill nämligen att alla ska delta i detta magnifika skådespel på något sätt! Alla kan tyvärr inte bli (slipper vara) skådespelare, men det finns andra roller att fylla, som musiker, presentatörer, dansare, scenarbetare, projektdokumentatörer, ljud- och ljusarbetare, planschtillverkare och rekvisitafixare. Arbetet med vårshowen kommer att fortgå på enhetstid från och med vecka 9 till och med vecka 22. Vecka 22 kommer att innehålla La Grande Finale! Måndagen och tisdagen är vikta åt repetition av showen i sin helhet på teatern, och på onsdagen och torsdagen kommer fem föreställningar att levereras, varar två kvällsföreställningar för släkt och vänner. Något att se fram emot vill vi lova.

Så har alltså året sett, och kommer att se ut, ut ur ett enhetsperspektiv.

/lärarna i ae 9